

Nr 63.

Ankom till riksdagens kansli den 23 mars 1928 kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning av väckta motioner om efterskänkande av återbetalningsskyldigheten beträffande till vikarierande undervisningsråd felaktigt utbetalda dyrtidstillägg m. m.

(2:a avd.)

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av greve *J. W. Spens* m. fl. (I:136) och den andra inom andra kammaren av herr *G. Mosesson* m. fl. (II:325), har hemställts, att riksdagen ville medgiva, att återbetalningsskyldighet beträffande i motionerna omförmälda, till ett belopp av högst kr. 17,662:99 uppgående dyrtidstillägg till vikarierande undervisningsråd i skolöverstyrelsen å deras vikariearvoden må efterskännas, i den mån dessa utbetalts före den 3 december 1924, samt att, därest återbetalning av sådant dyrtidstillägg redan gjorts, vad som sålunda ersatts måtte få till vederbörande ånyo utbetalas.

Till stöd för sin framställning hava motionärerna anfört följande:

»I § 1 av kungl. kungörelsen den 30 maj 1919 med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, nr 262, upptages 'arvode' bland de slag av kontanta förmåner, varå dyrtidstillägg finge utgå till befattningshavare i statens tjänst, vilkas avlöning blivit av Konung och riksdag till siffran bestämd. I § 6 av samma kungörelse föreskrives vidare, att till befattningshavare i statens tjänst, vilkas avlöning till siffran bestämts av Kungl. Maj:t, utbetalas dyrtidstillägg under iakttagande i tillämpliga delar av de i bland annat § 1 meddelade bestämmelserna. De omförmälda stadgandena återfinnas jämväl i senare författningar angående dyrtidstillägg till befattningshavare i statens tjänst.

Nu ifrågavarande bestämmelser hava av vederbörande redogörare nästan undantagslöst tolkats så, att dyrtidstillägg finge utbetalas på det arvode, som enligt olika kungl. brev — i fråga om vikarier i dåvarande läroverksöverstyrelsen är det första dagtecknat den 16 maj 1918 — till vikarier på undervisningsrådsbefattningar inom skolöverstyrelsen utgått med 12 kronor för dag till vikarie, som är bosatt i Stockholm, och med 18 kronor för dag till annan vikarie.

Mot utbetalandet av sådant dyrtidstillägg hade emellertid vederbörande revisionsmyndighet, riksräkenskapsverket, framställt anmärkningar.

Genom särskilda utslag — det tidigaste den 3 december 1924 — har kammarrätten i ett flertal mål av ifrågavarande slag gillat de av riksräkenskaps-

verket gjorda anmärkningarna, varigenom i sista hand de nu avsedda vikarierna blivit förpliktade att ersätta de anmärkta beloppen.

I några av dessa anmärkningsmål, vilka anhängiggjorts, innan kammarrätten blivit högsta dömande instans för mål av nu avsedd beskaffenhet, hava av vederbörande besvär anförts hos Kungl. Maj:t med yrkande, att anmärkningarna måtte ogillas. Härvid hava klagandena även anhållit, att, därest nyssnämnda yrkande icke skulle bifallas, Kungl. Maj:t måtte av nåd befria dem från ålagd ersättningsskyldighet till statsverket.

Över ett av de sålunda anförda besvären rörande en anmärkning vid Jönköpings läns kassaredegörelse för augusti 1921 och gällande dyrtidstillägg av här avsett slag uppgående till sammanlagt 2,063 kronor 52 öre till folkskolinspektören Per Thomée har utlåtande inhämtats av statskontoret, som därvid anført följande:

Det till klaganden i egenskap av vikarie för undervisningsråd utbetalta dagarvodeln har till siffran bestämts av Eders Kungl. Maj:t. Jämlikt § 6 av den vid tiden för förordnandet gällande nådiga kungörelsen med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst den 30 juni 1920 (nr 364) skall alltså dyrtidstillägg å sagda arvode utbetalas under iakttagande i tillämpliga delar av de i §§ 1—5 av samma kungörelse meddelade bestämmelserna. Enligt vad som framgår av det av särskilt tillkallade sakkunniga avgivna betänkande och förslag angående krigstidstillägg och krigstidshjälp under år 1919 (bilaga till prop. nr 225 till 1919 års riksdag sid. 70—72) torde dagarvode av ifrågavarande slag få anses motsvara sådant arvode, som omförmäles i mom. 1 av första paragrafen av nämnda kungörelse, och skall vid sådant förhållande och då annan föreskrift ej meddelats, dyrtidstillägg å dagarvodeln utgå enligt de beräkningsgrunder, som återfinnas i §§ 2 och 3 av kungörelsen.

Med stöd av vad sålunda anförts och då själva beräkningen av det till klaganden utbetalda dyrtidstillägget icke är föremål för anmärkning, får statskontoret i underdånighet hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte finna skäligt att, med ändring av kammarrättens överklagade utslag, förklara den framställda anmärkningen icke kunna bifallas.

Kungl. Maj:t har enligt utslag den 3 juni 1927 icke funnit skäl göra ändring i omförmälda anmärkningsmål och icke heller bifallit efterskänkande av den i målet ålagda ersättningsskyldigheten.

Enahanda beslut har av Kungl. Maj:t fattats i senare avdömda besvärsmål av nu avsedd beskaffenhet.

Enligt här bilagda inom riksräkenskapsverket upprättade uppgift utgör det till återbetalning anmärkta beloppet dyrtidstillägg till vikarierande undervisningsråd å dem i denna deras egenskap tillkommande arvoden för åren 1920—1925 tillhopa 17,662 kronor 99 öre, varav endast 598 kronor avse tid efter år 1922.

Det gäller sålunda återbetalning av en stor summa för lång tid sedan uppburna avlöningsmedel. Då dessa till största delen tillfallit några få av de nu ifrågavarande befattningshavarna, kommer på dessas del en för dem synnerligen kännbar återbetalningsskyldighet.

Enligt undertecknades mening tala starka billighetsskäl för att sådan återbetalningsskyldighet borde helt och hållet efterskännas.

Härför talar först och främst den ovan anförda omständigheten, att det till allra största delen gäller sådan avlöning, som vederbörande uppburit för flera år sedan, då penningvärdet var avsevärt mindre än det är för närvarande.

Vidare måste de nu återbetalningsskyldiga hava ansett sig vara i sin goda rätt att erhålla de till dem utbetalta dyrtidstilläggen, då såväl statskontoret som ett stort antal länsstyrelser enligt vederbörande författningar ansett sig berättigade att utanordna desamma.

Redan härav är tydligt, att de i förevarande fall gällande författningsbestämmelserna icke kunna anses hava varit med erforderlig tydlighet formulerade. Detta framgår ytterligare av sådana omständigheter som att riksräkenskapsverket i ett fall (resolutionen den 19 januari 1922) anmärkt till återbetalning nu avsett dyrtidstillägg icke därför att sådant utgått utan endast på grund av att detsamma oriktigt beräknats och att i andra fall anmärkningen först grundats på att här ifrågakommande arvoden vore att betrakta som dag-arvoden, medan i de lagkraftvunna utslagen domen grundas på en passus i en riksdagshandling, om vilken vederbörande befattningshavare icke haft skyldighet att äga kännedom.

De ifrågavarande befattningshavarna måste anses hava mottagit sina uppdrag i tro att å vederbörligt arvode skulle utgå dyrtidstillägg och för denna frågas bedömande hava de — åtminstone innan ovan omförmälda kammarrättsutslag den 3 december 1924 avkunnats — endast haft att tillgå gällande författningar, enligt vilkas formulering, såsom av det här ovan citerade und. utlåtandet av statskontoret synes framgå, det nu avsedda dyrtidstillägget bort utgå. För i landsorten boende vikarier måste härvid hava varit av särskild betydelse, att under tiden 1 mars 1920—30 juni 1921 vikariearvudet för dag understeg det dagtraktamente, som flertalet nu avsedda befattningshavare skulle hava uppburit, om de skolat utföra förrättning i egen tjänst. Avlöningen på de här avsedda överordnade posterna har sålunda under nämnda period faktiskt varit lägre än det belopp, statsmakterna ansett vara skäligt som ersättning för den ökning i levnadskostnaderna, som förorsakas därav, att uppdraget icke utförts i hemorten. Och det bör därjämte märkas, att det här är fråga om uppdrag, som kunna tilldelas vederbörande endast om de därtill förklarar sig villiga och som i många fall utförts under vederbörandes ferier.»

Över ifrågavarande motioner har utskottet i vederbörlig ordning inhämtat yttranden av såväl skolöverstyrelsen som riksräkenskapsverket, vilka yttranden äro såsom bilagor fogade vid detta utlåtande.

Utskottets
yttrande.

Utskottet har funnit starka billighetsskäl tala för bifall i princip till motionärernas förslag.

Såsom framgår av det av riksräkenskapsverket i ämnet avgivna utlåtandet, har ämbetsverket ifrågasatt, att dyrtidstillägg å dagarvode må efterskänkas helt beträffande vikarierande undervisningsråd, som varit bosatt i Stockholm, samt till två tredjedelar beträffande vikarier från ort utom Stockholm. Utskottet har ej funnit billigt, att en skillnad i nu angivna hänseenden kommer till uttryck på sätt ämbetsverket ifrågasatt, då härigenom vikarier från landsorten skulle sättas i en ogynnsammare ställning än vikarier, som vore bosatta i Stockholm. Däremot har utskottet ansett fog förefinnas till en begränsning av det begärda medgivandet i enlighet med riksräkenskapsverkets förslag på så sätt, att efterskänkandet må gälla endast i de fall, där utbetalningarna skett, innan de som redogörare ansvarige första gången erhållit del av riksräkenskapsverkets anmärkningar rörande ifrågavarande utbetalningar.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må i anledning av greve Spens' m. fl. och herr Mosessons m. fl. ovanberörda motioner (I: 136 och II: 325) medgiva,

dels att till ifrågavarande befattningshavare oriktigt utbetalt dyrtidstillägg å dem i egenskap av vikarierande undervisningsråd hos skolöverstyrelsen tillkommande dagarvode må efterskänkas; dock att efterskänkandet må gälla endast i de fall, där utbetalningarna skett, innan de som redogörare ansvariga första gången erhållit del av riksräkenskapsverkets anmärkningar rörande ifrågavarande utbetalningar;

dels ock att, därest återbetalning skett av dylikt dyrtidstillägg, till vederbörande må från åttonde huvudtitelns anslag till dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst ånyo utbetalas, vad sålunda återlevererats.

Stockholm den 23 mars 1928.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius, A. C. Lindblad, Olof Olsson, J. L. Widell, J. Nilsson* i Malmö, *O. Bergqvist, C. P. V. Nilsson* i Gränebo, *J. G. Walles, C. A. Carlsson* i Gävle, *E. A. Hallin, C. I. Asplund* och *J. B. Johansson* i Fredrikslund;

från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *K. V. Rydén, S. Bengtsson* i Norup, *L. J. Carlsson-Frosterud, P. M. Olsson* i Blädinge, *O. Olsson* i Kullenbergstorp, *E. Kristensson* i Göteborg, *B. F:son Holmgren, O. Nilsson* i Örebro, *E. G. E. Eriksson* i Stockholm, *C. Lindskog* och *O. E. F. Järte*.

Till riksdagens statsutskott.

Genom kungl. remiss den 3 dennes har riksräkenskapsverket anbefallts att avgiva och senast den 20 februari 1928 till riksdagens statsutskott överlämna yttrande över en inom riksdagens första kammare av greve Spens m. fl. väckt motion (nr 136) om efterskänkande av återbetalningsskyldigheten beträffande till vikarierande undervisningsråd felaktigt utbetalda dyrtidstillägg.

I anledning härav får riksräkenskapsverket anföra följande.

Till att börja med torde få erinras, att intill 1918 till vikarierande läroverksråd respektive ledamot i folkskolöverstyrelsen utgått arvode av 10 kronor för dag, varå dyrtidstillägg utbetalats. På sätt framgår av ett i motionen vidrört uttalande i Kungl. Maj:ts proposition nr 52 till 1919 års riksdag angående en gemensam skolöverstyrelse (sid. 59), vidtogs under år 1918 en av kristiden betingad höjning av arvodet i fråga från 10 kronor till 12 respektive 18 kronor, beroende på om vikarien vore bosatt inom eller utom Stockholm. I de fall, då de inom riksräkenskapsverket framställda anmärkningarna mot utbetalning av dyrtidstillägg å de sålunda förhöjda arvoden underställts kammarrättens prövning, hava samma anmärkningar av kammarrätten fastställts. Uti en del mål har frågan om rätt till dyrtidstillägg å meranämnda arvode dragits inför Kungl. Maj:ts prövning; och har Kungl. Maj:t icke funnit skäl göra ändring uti kammarrättens utslag. Då i dessa fall i samband med besvären vederbörande sökt att av nåd bliva befriad från återbetalningsskyldighet av anmärkta belopp, hava dessa ansökningar med undantag allenast beträffande en arvodestagare, vilken avlidit, av Kungl. Maj:t lämnats utan bifall.

Vad angår de i motionens tabellbilaga upptagna vikarierna får riksräkenskapsverket meddela, att statskontoret till ytterligare en, nämligen folkskolinspektören J. E. Engvall utbetalt dyrtidstillägg med tillhoppa 139 kronor å arvode, som han uppburit i egenskap av tillförordnat undervisningsråd, och har detta belopp genom riksräkenskapsverkets och kammarrättens utslag fastställts till betalning av vederbörande. Därest motionen skulle vinna riksdagens bifall, bör givetvis jämväl Engvall komma ifråga till erhållande av ersättning.

I avseende å frågan, huruvida och i vilken mån efterskänkande av dyrtidstillägg å ifrågavarande avlöningsmedel bör äga rum, vill riksräkenskapsverket framhålla följande.

För den, som haft att tillämpa dyrtidstilläggsförfattningarnas bestämmelser, har särskilt frågan, huruvida dyrtidstillägg skall utgå å det slag av avlöningsmedel, varom nu är fråga, nämligen å *arvode*, ofta framstått såsom mycket svårlost. Detta har också framhållits i det betänkande och förslag angående krigtidstillägg och krigtidshjälp under år 1919, som avgivits av de inom finansdepartementet tillkallade särskilda sakkunniga i detta ämne (bilaga till Kungl. Maj:ts prop. nr 225 år 1919, sid. 70). I vissa fall har emellertid, för att undvika felaktiga utbetalningar, vid fastställandet av arvode åt befattningshavare uttryckligen tillsagts, att dyrtidstillägg å arvodet icke finge utgå. Så t. ex. har detta varit fallet i fråga om läroverks- och seminarieläkarnas arvoden, vilket framgår bland annat av innehållet i kungl. brev den 15 juni 1922

angående arvoden åt skolläkare. En del redogörare, vilka förpliktats återbetala anmärkt dyrtidstillägg å nu ifrågavarande vikariearvode, hava uti förklaringar, som av dem avgivits över framställda anmärkningar, framhållit, att de haft anledning antaga, att dyrtidstillägget skulle utgå, enär i de kungl. brev, varigenom vikariatsarvodet fastställts, icke, i likhet med vad föreskrivits beträffande läroverks- och folkskolseminarieläkarnas arvoden, angivits, att dyrtidstillägg icke skulle utgå. Härtill kommer, att då såväl statskontoret, som måste anses äga speciell sakkunskap i avlöningsfrågor, som ock ifrågakommande länsstyrelser utanordnat dyrtidstillägg å omhandlade arvode, starkt stöd erhållits för den uppfattning, att arvodestagarna varit i sin fulla rätt att erhålla de anmärkta dyrtidstilläggen.

Då sålunda på grund av här ovan berörda omständigheter i förevarande fall författningsbestämmelserna måste anses hava lämnat stort rum för en tolkning motsatt den slutligen fastslagna, synas starka billighetsskäl tala för att åtminstone till en viss del återbetalningsskyldigheten efterskänkes. Riksräkenskapsverket vill här erinra om, att riksdagen vid föregående tillfällen befriat vederbörande från återbetalningsskyldighet för felaktigt utbetalt dyrtidstillägg. Sålunda har exempelvis 1925 års riksdag medgivit, att till kontrolltjänstemän oriktigt utbetalt dyrtidstillägg å belopp, som från deras intjänta arvoden avdragits såsom ersättning för kost eller bostad och kost, finge efterskänkas (skrivelse nr 102). Likaså har, för att nämnda ännu ett fall, av samma års riksdag återbetalningsskyldighet efterskänkts beträffande till underofficerare vid flottan oriktigt utbetalta dyrtidstillägg (skrivelse nr 335).

Då det gäller att bedöma den nu föreliggande frågan om eftergivande av återbetalningsskyldigheten, synes det riksräkenskapsverket, att dyrtidstillägget å den del av dagarvodet, vilken får anses såsom egentlig ersättning för det arbete, som är förenat med vikariatet, skäligen bör kunna efterskänkas. Då arvodet för vikarierande undervisningsråd utgått med 12 kronor till den, som varit bosatt i Stockholm, torde detta belopp kunna betraktas såsom arvode för vikariatsarbetet. Den ytterligare delen av det till vikarien från ort utom huvudstaden utgående arvodet eller 6 kronor torde däremot i viss mån kunna betraktas som en form av traktamente. Med denna beräkningsgrund skulle alltså anmärkta dyrtidstillägget efterskänkas helt beträffande vikarierande undervisningsråd, som vid tiden för förordnandet varit bosatt i Stockholm. För att beträffande vikarie, som vid tiden för förordnandet varit bosatt utom Stockholm, erhålla en enkel regel för beräkningen av återbetalningen, synes för dylik vikarie böra efterskänkas två tredjedelar av det uppburna dyrtidstillägget.

Vad därefter angår frågan om den tidpunkt, till vilken eftergivandet bör få sträcka sig, anser riksräkenskapsverket, att densamma bör fastställas till den dag, då den som redogörare ansvarige första gången erhållit del av riksräkenskapsverkets anmärkningar rörande utbetalningar av ifrågavarande slag. Beträffande det dyrtidstillägg å berörda arvode, som *efter* nyssnämnda dag utbetalts, skulle alltså något efterskänkande icke kunna komma i fråga. Riksräkenskapsverket vill i detta sammanhang framhålla, att av verkställd undersökning det vill synas, som om samtliga här ifrågavarande belopp utbetalts, innan vederbörande redogörare erhållit del av anmärkning av nu ifrågavarande slag.

Till sist vill riksräkenskapsverket framhålla, att, där utbetalning av återburna dyrtidstillägg kommer att äga rum, utgifterna i fråga lämpligen böra avföras från vederbörande dyrtidstilläggsanslag, vadan särskilt anslag för ändamålet ej skulle behöva anvisas.

På grund av vad sålunda anförts får riksräkenskapsverket tillstyrka, att till ifrågavarande befattningshavare oriktigt utbetalt dyrtidstillägg å dem i egenkap av vikarierande undervisningsråd hos skolöverstyrelsen tillkommande

dagarvode må efterskänkas helt beträffande vikarierande undervisningsråd, som vid tiden för förordnandet varit bosatta i Stockholm, samt till två tredjedelar beträffande de vikarier, som vid tiden för förordnandet varit bosatta utom Stockholm, dock att efterskänkandet må gälla endast i de fall, där utbetalningarna skett, innan de som redogörare ansvariga första gången erhållit del av riksräkenskapsverkets anmärkningar rörande ifrågavarande utbetalningar, samt att, därest återbetalning skett av dylikt dyrtidstillägg, till vederbörande må få från åttonde huvudtitelns anslag till dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst ånyo utbetalas vad som sålunda ersatts. Stockholm den 10 februari 1928.

Erik Stridsberg.

Helmer Andersson.

Till riksdagens statsutskott.

Genom skrivelse den 3 innevarande februari har Kungl. Maj:t anbefallt skolöverstyrelsen att senast den 15 i samma månad avgiva yttrande över en inom första kammaren av greve Spens m. fl. väckt motion om efterskänkande av återbetalningsskyldigheten beträffande dyrtidstillägg till vikarierande undervisningsråd m. m.

Till åtlydnad härav får överstyrelsen anföra följande.

Bestämmelserna rörande arvoden åt sådana mer tillfälligt anställda vikarier för undervisningsråd, varom i motionen är fråga, hava sitt ursprung i de genom nådigt brev den 4 juni 1907 utfärdade föreskrifterna rörande arvode åt semestervikarie för läroverksråd i dåvarande överstyrelsen för rikets allmänna läroverk. I nämnda nådiga brev fastställdes det ifrågavarande arvodet skola vara lika med läroverksråds tjänstgöringspenningar, d. v. s. skola uppgå till ett belopp av mellan 5 och 6 kronor om dagen. Det sålunda bestämda arvodet visade sig emellertid vara allt för lågt, för att det skulle vara möjligt att för detsamma erhålla erforderliga vikarier inom överstyrelsen under läroverksrådets semester. Redan den 12 juni 1908 bestämde för den skull Kungl. Maj:t för de samma dag förordnade semestervikarierna inom överstyrelsen arvodet till 10 kronor för dag, och under en följd av år har enahanda belopp bestämts såsom arvode till vikarie för läroverksråd under dennes semester, medan vikarie för medlem av överstyrelsen, vilken erhållit ledighet av annan anledning än semester (t. ex. för sjukdom) fortfarande ägt åtnjuta ersättning till samma belopp som den tjänstlediges tjänstgöringspenningar.

Då för förutomnämnda överstyrelse, vid denna tid benämnd läroverksöverstyrelsen, svårigheter åno uppstått att för de dittills utgående arvoden erhålla vikarier för överstyrelsens medlemmar, ingick överstyrelsen den 21 maj 1917 med underdånig framställning om det här avsedda vikariearvodets förhöjning till 15 kronor om dagen, oberoende av arten av den tjänstledighet, som föranlett vikaries anställande. Ifrågavarande ansökan stöddes dels på de av dyrtiden föranledda omständigheterna, dels därpå, att, därest till vikarier förordnades ordinarie läroverkslärare, dessa oftast utförde ifrågavarande uppdrag under löpande ferier och sålunda ginge miste om den ledighet, de under vanliga förhållanden kunnat påräkna. Överstyrelsen framhöll härvid, att de ifrågakommande vikarierna sålunda i regel icke vore jämförliga med befattningshavare, som av Kungl. Maj:t förordnats att utföra offentligt uppdrag och därunder ägt åtnjuta ledighet från egen tjänst. Det vore sålunda rimligt att för vikarierna i fråga bestämma arvoden till förhöjda belopp. Överstyrelsens framställning blev emellertid icke av Kungl. Maj:t bifallen.

Men efter en av överstyrelsen påföljande år förnyad underdånig framställning, vari uttryckligen hänvisades till den år 1917 ingivna, bestämde Kungl. Maj:t genom nådigt brev den 16 maj 1918 arvodet till 12 kronor för dag till vikarie bosatt i Stockholm och till 18 kronor för dag till annan vikarie. Arvodet har sedermera i förekommande fall bestämts att utgå efter dessa grunder såväl i läroverksöverstyrelsen och i folkskolöverstyrelsen som i den genom bl. a. dessa

verks förenande uppkomna skolöverstyrelsen. I fråga om arvoden till vikarier för medlemmar i folkskolöverstyrelsen voro för övrigt, alltsedan denna överstyrelse år 1914 inrättades, samma bestämmelser gällande som för motsvarande vikarier i läroverksöverstyrelsen.

På de fastställda arvodena hava, såvitt överstyrelsen har sig bekant, i regel utgått krigstidstillägg, respektive dyrtidstillägg. Beträffande de inom skolöverstyrelsen och de verk, som varit dennas föregångare, utbetalta tilläggen av nu avsett slag gäller, att de utbetalts av vederbörande redogörare, som enligt sin instruktion haft att på eget ansvar utbetala författningsenligt utgående avlöningar. Ehuru överstyrelsen sålunda tidigare icke haft anledning taga ståndpunkt till förevarande avlöningsfråga, torde utbetalningarna dock hava skett med överstyrelsens goda minne. I likhet med övriga i motionen omnämnda ämbetsverk har överstyrelsen sålunda varit av den uppfattningen, att dyrtidstillägg kunnat och bort utgå å nu förevarande arvoden. Detta är så mycket mer förklarligt som, enligt vad av den föregående redogörelsen torde framgå, vikariearvodena icke blivit bestämda med tanke uteslutande på dyrtiden, och som de med hänsyn till 1918 års prisnivå fastställda arvodena under 1920 och följande år utan dyrtidstillägg måste anses hava blivit väl knappt tilltagna. Överstyrelsen har också ansett sig hava haft särskild anledning att på ovan angivet sätt tolka hithörande författningar angående dyrtidstillägg, då Kungl. Maj:t i nådigt brev till statskontoret den 14 februari 1919 angående gratifikation åt f. d. lektorn P. Bagge förklarar, att Bagge, därest han ej vid 1918 års början ägt åtnjuta pension, varit berättigad till krigstidstillägg för år 1918 å det av honom såsom vikarierande läroverksråd uppburna, enligt nådiga brevet den 16 maj 1918 förhöjda arvodet.

I likhet med motionärerna anser överstyrelsen sålunda, att starka billighets-skäl tala för efterskänkande av återbetalningsskyldighet i fråga om nu avsedda dyrtidstillägg. Överstyrelsen får därför tillstyrka bifall till det i den föreliggande motionen framställda yrkandet.

I den slutliga handläggningen av detta ärende hava deltagit t. f. generaldirektören överdirektören Falk, avdelningscheferna undervisningsråden Fredriksson och Bruce samt t. f. avdelningschefen undervisningsrådet Rydberg, föredragande.

Stockholm den 9 februari 1928.

AUG. FALK.

GUST. RYDBERG.

Hj. Michaëlsson.